

Grunnlagsdokument for etablering av Vestalternativet – en sammenslutning av kommunene Askim, Hobøl og Spydeberg

7. juni 2016

INNHold

---

1 Grunnlagsdokumentet for en ny kommune	2
2 Den nye kommunen	3
2.1 Navn og etablering	3
2.2 Litt om den nye kommunen	3
2.3 Formål med etableringen	4
3 Lokaldemokrati	5
3.1 Demokratisk modell	5
3.2 Nærdemokratisk ordning	5
3.3 Kommunestyret	6
3.4 Formannskap og utvalg/komiteer	6
3.5 Andre råd og utvalg	6
4 Kommuneorganisasjonen	7
4.1 Administrativ modell	7
4.2 Organisasjonsprinsipper og lokalisering av tjenester	7
4.3 Kommunen som arbeidsgiver	8
4.4 Tjenestetilbudet	9
4.4.1 Helse og omsorg	9
4.4.2 Oppvekst og undervisning	9
4.4.3 Kultur og Frivillighet	9
4.4.4 Tekniske tjenester	10
5 Planverk	10
6 Samfunnsutvikling	11
6.1 Betydelig samfunnsaktør	11
6.2 Stedsutvikling	11
6.3 Disponering og utvikling av arealer	11
6.4 Kollektivtrafikk og kommunikasjon	12
6.5 Folkehelse	12
7 Næringsliv	13
8 Økonomiforvaltning	13
9 Innbyggerbetaling	14
10 Forberedelser til ny kommune	14
10.1 Fellesnemnd	14
10.2 Midlertidig nemnd (interimnemnd)	15
10.3 Partssammensatt utvalg	16
11 Interkommunale selskaper og samarbeid	17
Vedlegg	18

1 GRUNNLAGSDOKUMENTET FOR EN NY KOMMUNE

Dette forslaget til grunnlagsdokument er utarbeidet av Askim, Hobøl og Spydeberg kommune som et utgangspunkt for forhandlinger om sammenslåing av kommunene Askim, Hobøl og Spydeberg.

Dette grunnlagsdokumentet er den fremforhandlede avtalen, og gjelder som grunnlag for søknad om endret kommunestruktur for deltakende kommuner og for fellesnemndas videre arbeid.

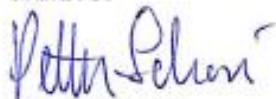
Grunnlagsdokumentet bygger på de målsettinger og prinsipper som er fremsatt i intensjonsavtalen for 3K - Askim, Hobøl og Spydeberg.

Askim, 7. juni 2016

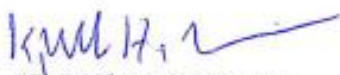
Thor Hals

ordfører

Petter Schou

ordfører

Kjell Håvard Jensen

varaordfører

Sigmund Hansen

politisk medlem forhandlingsutvalg

Bjørn Opjordsmoen

politisk medlem forhandlingsutvalg

Olav P. Breivik

ordfører

Ingolf Paller

varaordfører

Knut Espeland

varaordfører

Håvard Osflaten

politisk medlem forhandlingsutvalg

sign.

---

2 DEN NYE KOMMUNEN

2.1 NAVN OG ETABLERING

Kommunens navn skal foreslås og vedtas etter at vedtak om sammenslåing er foretatt. Vestalternativet benyttes i dette dokumentet.

Askim er kommunesenter i den nye kommunen.

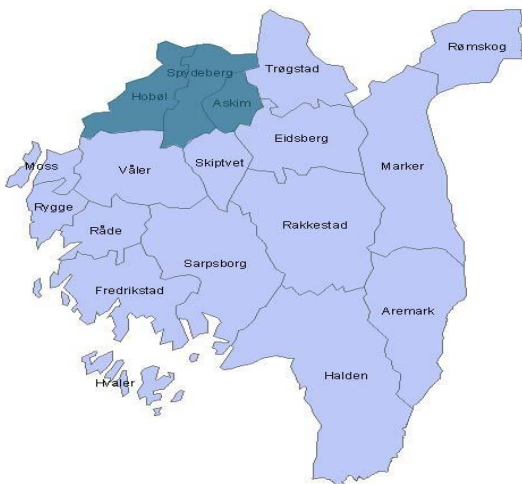
Sammenslåing skjer med virkning fra 1. januar 2020. Det avholdes valg til kommunestyret for en sammenslått kommune i forbindelse med kommunestyrevalget i 2019.

Kommunevåpenet skal utformes i perioden frem til etablering. I denne perioden skal det også utarbeides en grafisk profil for den nye kommunen, som skal ta opp i seg kommunenes historie og identitet.

2.2 LITT OM DEN NYE KOMMUNEN

Vestalternativet utgjøres av de tre kommunene Askim, Hobøl og Spydeberg. Vestalternativet har et samlet areal på 571 kvm og hadde ved inngangen til 2015 et totalt folketall på 26 548.

Askim er største tettsted og byen i kommunen med sine snart 14 000 innbyggerne. Spydeberg og Knapstad er i ferd med å vokse sammen til et tettsted med om lag 5 500 innbyggere (regnes av SSB som ett tettsted). Større monumenter av historisk og kulturell verdi er forsvarsverker og gruver. Spydeberg prestegård, Hobøl middelalderkirke, Vestre Bråthe bygdetun og Langnes skanse er historiske minnesmerker av nasjonal verdi. I tillegg ligger store kraftverk langs Glomma, som også representerer vesentlige inntekter for Vestalternativet.

E-18 går som en tverrgående hovedåre i retning øst-vest, som forbinder sentrene i de tre kommunene, og FV-120 som en viktig tverrforbindelse mot Mossregionen og kontinentet.

Jernbanen går gjennom kommunene, og er viktig for pendlertrafikken og vil fungere som en bybane i kommunen.

Vestalternativet har følgende befolkning i tettstedene:

Kommune	Tettsted	Antall innbyggere
Askim	Askim	13 822
Spydeberg	Spydeberg*	4 108
Hobøl	Knapstad*	1 338
	Tomter	1 668
	Ringvoll	491

*Spydeberg og Knapstad regnes som ett tettsted av SSB med til sammen 5 446 innbyggere. I tillegg til de tettsteder som SSB oppgir, har vi boområder hvor det historisk har vært et naturlig senter, hvor det i dag også kan ligge tjenestetilbud som f.eks. skole.

2.3 FORMÅL MED ETABLERINGEN

Målsettingen med Vestalternativet er å etablere en effektiv og utviklingsorientert kommune som utnytter sine vekstmuligheter og sin sentrale beliggenhet. Kommunen har attraktive og gode lokalsamfunn med fremtidsrettede tjenester til det beste for innbyggere og næringsliv.

Vestalternativet skal være robust nok til å møte framtidige krav til forvaltning, tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling. Kommunen skal ha en bærekraftig organisering, med utstrakt bruk av digitale løsninger og ambulante tjenester. Etableringen av Vestalternativet skjer i den forståelse at kommunen består av flere tettsteder, hvor det i fremtiden skal opprettholdes og videreutvikles lokale tjenestetilbud og stimuleres til vekst i lokalsamfunnene. Muligheten for målrettet arbeid med arbeidsplassvekst og kollektivtrafikk er hovedsaker for de kommunene som nå har gått sammen om å danne Vestalternativet.

Som tjenesteyter skal Vestalternativet tilby høy tjenestekvalitet, og møte forventninger og kvalitetsnormer som er i tråd med lov og forskrift. Dette skal blant annet gjøres ved å samle kompetanse i større fagmiljøer, kontinuerlig modernisering, høy produktivitet og smartere og mer ressurseffektive løsninger enn i dag.

Som myndighetsutøver skal Vestalternativet ivareta den enkelte innbyggers rettssikkerhet gjennom kompetent og profesjonell saksbehandling i alle tjenester og i alle ledd. Kompetente fagmiljøer skal bidra til at det utøves et faglig skjønn som utnytter de muligheter og handlingsrom som ligger i lovverket.

Som samfunnsutvikler skal Vestalternativet legge til rette for helhetlig og langsiktig utviklingsstrategi, og en planmessig styring av handels- og næringsområder og samferdsel. Kollektivtilbudet skal styrkes og det skal satses på vekst i lokale arbeidsplasser. I tillegg til å utgjøre et felles bo- og arbeidsmarked, skal kommunen bidra til at regionen utvikler en felles strategi som gir bredde og kvalitet i servicetilbudet innen ulike tjenester og tilbud - både privat og offentlig.

Lokaldemokratiet i Vestalternativet skal ivaretas ved en politisk struktur som sikrer innbyggerne påvirkning på tjenestetilbud og utvikling på eget tettsted. Tjenester som i dag løses interkommunalt, inkluderes i ordinær driftsorganisasjon i størst mulig grad, med direkte folkevalgt styring. For øvrig skal kommunen bidra til en styrket og tydelig eierstyring av interkommunale selskaper og samarbeidsordninger.

3 LOKALDEMOKRATI

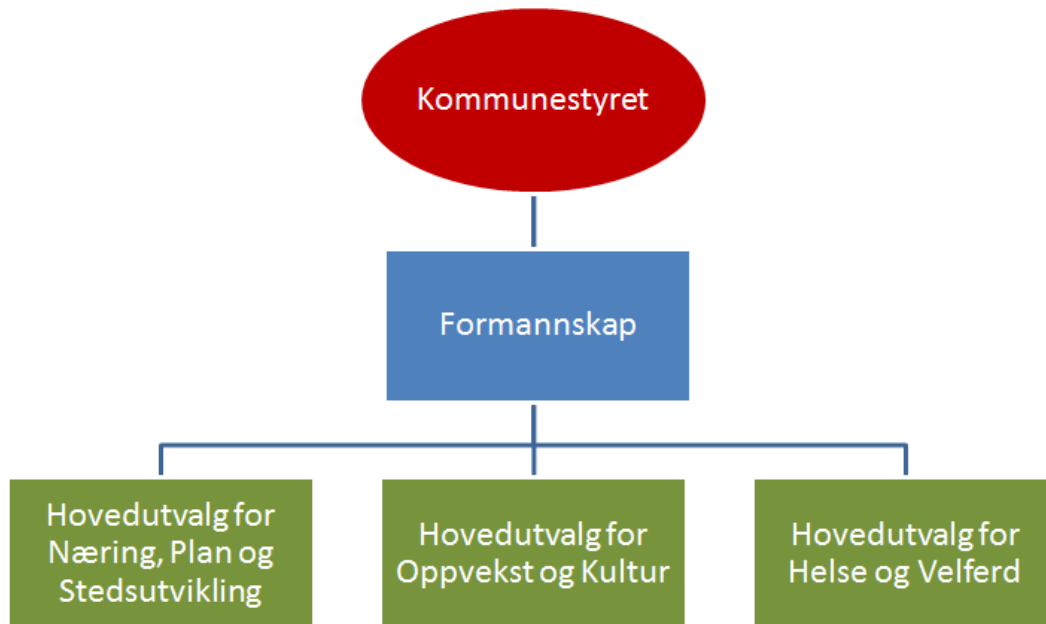

3.1 DEMOKRATISK MODELL

Vestalternativet skal ha formannskapsmodell, med hovedutvalg eller komiteer. Hovedutvalgene/komiteene foreslås i størst mulig grad å ha gjennomgående representasjon. I tillegg etableres ordning med politisk saksordfører.

Utkast til demokratisk modell:

Beslutning om utvalgs – eller komitemodell legges til fellesnemnda.

3.2 NÆRDEMOKRATISK ORDNING

Vestalternativet skal ha ordninger for å understøtte det lokale engasjement og stedsutvikling:

- Det skal opprettes et råd for stedsutvikling, som sikrer innflytelse fra tettstedene
- Vestalternativet skal opprettholde og skape vellykkede lokale samarbeidsformer mellom det offentlige og næringslivet
- Kommunestyremøter og formannskapsmøter foregår hovedsakelig i Askim rådhus
- Møter i komiteer/utvalg foregår hovedsakelig i Spydeberg
- Politisk ledelse skal ha faste møtepunkter med innbyggerne ute i tettstedene

3.3 KOMMUNESTYRET

Kommunestyret foreslås å ha 37 medlemmer.

Kommunestyret behandler bl.a. overordnede planer, budsjett- og økonomiplan, reguleringsplaner og andre overordnede saker, jfr. kommuneloven § 6.

3.4 FORMANNSKAP OG UTVALG/KOMITEER

Formannskapet foreslås å ha 9 medlemmer og skal ivareta det løpende folkevalgte ansvar.

Formannskapet innstiller til kommunestyret i alle saker der hovedutvalgene/komiteene ikke er delegert innstillingsmyndighet, og skal ha et særskilt ansvar for kommuneplanprosessen. Formannskapet behandler bl.a. saker som berører saksområder til flere hovedutvalg eller har betydning for kommunens økonomi, jfr. kommuneloven § 8.

Videre har formannskapet ansvar for å avklare kommunens eierposisjon i aktuelle spørsmål samt gi kommunens representanter nødvendige fullmakter til å representere kommunen i interkommunale selskaper.

Det foreslås å etablere 3 hovedutvalg/komiteer med inntil 9 medlemmer. Det er ikke foretatt en ansvarsfordeling mellom de utvalg/komiteer som er foreslått i modellen.

Kontrollutvalgets arbeid reguleres av kommunelovens § 77.

3.5 ANDRE RÅD OG UTVALG

Vestalternativet skal i tillegg ha følgende råd og utvalg:

- Ungdommens kommunestyre
- Brukerråd
- Råd for tettstedsutvikling
- Råd for eldre
- Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Integreringsråd

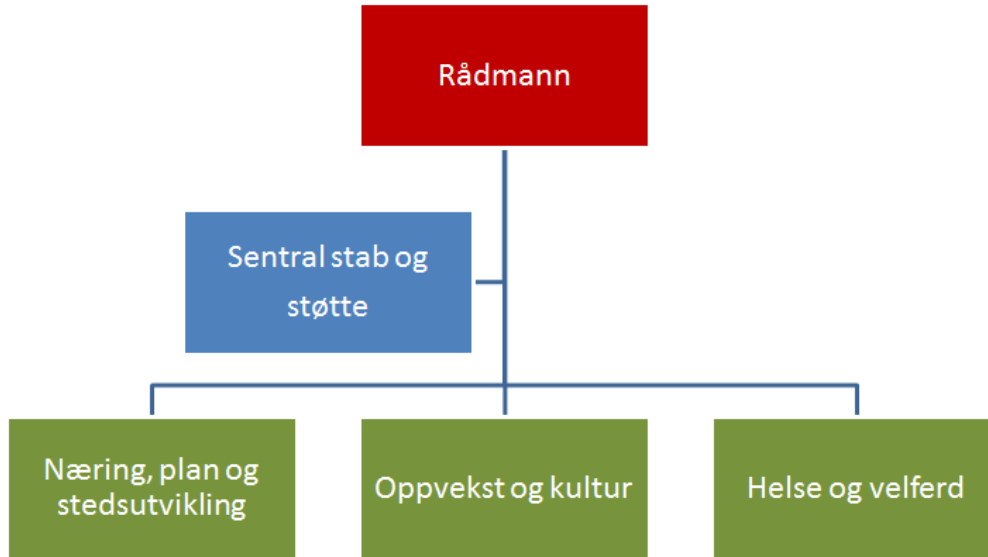
4 KOMMUNEORGANISASJONEN

4.1 ADMINISTRATIV MODELL

Den administrative modellen har en overordnet struktur som følger den politiske organiseringen:

4.2 ORGANISASJONSPRINSIPPER OG LOKALISERING AV TJENESTER

I ledermodellen er det planlagt et rådmannsteam bestående av rådmann og 3 kommunalsjefer med helhetlig ansvar for kommunen. Kommunalsjefene skal ha fagansvar for eget sektorområde. Stabs- og støttfunksjoner etableres på kommunenivå.

I Vestalternativet vil barnehager, skoler og helsetjenester opprettholdes på de steder hvor dette er lokalisert i dag. De stedsuavhengige tjenestene skal samlokaliseres for at gevinster skal kunne tas ut i form av bedre tjenester til innbyggerne, stordriftsfordeler og styrket kompetanse.

Detaljene i lokalisering av de stedsuavhengige tjenestene utarbeides av interimnemda og vedtas av fellesnemda når den kommer i funksjon. Lokaliseringen gjøres slik at de kan bidra til positiv utvikling i alle deler av den nye kommunen. Landbrukskontoret legges til Spydeberg. For øvrig blir tjenestene fordelt mellom tettstedene i den nye kommunen for å skape best mulig vekst og utvikling. Kommunale bygg; dagens rådhus og andre administrasjonsbygg vil, i den grad det er mulig, benyttes til egnet kommunal virksomhet.

De ansatte vil involveres i arbeidet med å uttegne den ferdige løsningen.

Framtidas kommune vil, uavhengig av kommunesammenslåing, se annerledes ut enn det den gjør i dag. Vestalternativet vil være tett på utviklingen for å ta i bruk digitale tjenester og mobile løsninger, som vil gi økt tilgjengelighet og mulighet for å møte innbyggerne på andre arenaer og på nye måter.

Så langt det er mulig skal ulike tjenester kunne tilbys innbyggerne i nærmiljøet. Servicetorgene skal ha fast bemanning og tilby regelstyrt saksbehandling. Skjønnsmessig saksbehandling utføres av fagmiljøene, som etter timebestilling kan møte innbyggerne ved servicetorgene/avtalt møtested.

Det skal gis publikumsnære NAV-tjenester ved servicetorgene.

4.3 KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER

Vestalternativet skal være en attraktiv arbeidsgiver som gir vekst- og utviklingsmuligheter for den enkelte ansatte og for organisasjonen samlet.

Kompetanseutvikling av egne ansatte prioriteres i sterkere grad gjennom deltakelse på kurs, etterutdanningsprogram, doktorgradsstudier, pilotprosjekter, hospitering, mv.

Dyktige ansatte med trygge og forutsigbare ansettelsesforhold danner grunnlaget for en velfungerende kommune. Prosessen med forming av en ny kommune skal ivareta de ansatte på en god måte.

Ingen fast ansatt medarbeider skal sies opp ved kommunesammenslutning. Det gis stillingsvern på 2 år i den nye kommunen fra 2020.

Fellesnemnda skal ikke legge opp til økt konkurranse og privatisering fram til 2020.

Kommunesammenslutning er definert som virksomhetsoverdragelse i henhold til Arbeidsmiljølovens § 16. Dette betyr at tidligere arbeidstakers rettigheter og plikter som følger av arbeidsavtale eller arbeidsforhold som foreligger på det tidspunkt overdragelsen finner sted, overføres til den nye arbeidsgiver. Bestemmelsen innebærer en automatisk videreføring av det etablerte arbeidsforholdet hos ny arbeidsgiver. Typisk vil lønn, ansiennitet, feriepenger og feriefritid bli overført, og de ansattes pensjonsrettigheter skal ikke forringes som følge av en sammenslåing.

Kommunen som ny arbeidsgiver vil være bundet av Hovedtariffavtalen og Hovedavtalen i kommunesektoren som tidligere arbeidsgiver var bundet av. I tillegg er de bundet av sentrale generelle særavtaler (SGS) og sentrale forbundsvise særavtaler (SFS).

Kommunen, som ny arbeidsgiver, skal så tidlig som mulig drøfte overdragelsen med arbeidstakernes tillitsvalgte. Se for øvrig kapittel 10.3 om partssammensatt utvalg.

Lønn, i denne forbindelsen plassering i kapitler, funksjonstillegg, lokale lønnsstiger, kompetansetillegg, stillingskoder og stillingsbenevnelser harmoneres inn i den nye kommunen. Harmoniseringen skjer gjennom forhandlinger, tuftet på lovverket, med de aktuelle fagforeningene. Når partene i forhandlingen er enige, skrives en ny lønnpolitisk plan som skal gjelde fra 1.1.2020.

Lokale særavtaler fra alle de 3 kommunene harmoniseres i samarbeid med de tillitsvalgte og danner grunnlaget for de lokale særavtalene som skal gjelde i den nye kommunen.

Frikjøpsordningen for tillitsvalgte forhandles og dimensjoneres i forhold til ny kommune. I prosjektperioden kan det være behov for ytterligere frikjøp (det henvises til hovedavtalen).

Den nye kommunen skal ha minst 2 lærlinger per 1000 innbyggere, og tilby lærlingeplasser over et bredt fagspekter.

4.4 TJENESTETILBUDET

Intensjonsavtalen for 3K presenterer en rekke ambisjoner for tjenestetilbudet. Grunnlagsdokumentet vil understreke følgende prinsipper og målsettinger:

4.4.1 HELSE OG OMSORG

Helsestasjons- og sykehjemstjenester skal tilbys lokalt. Det skal være ett felles NAV kontor, i tillegg til 1. linjetjeneste ute på servicetorgene.

Vestalternativet vil ha fokus på folkehelse, forebygging og rehabilitering. Det skal satses på velferdsteknologi og ambulante tjenester for å gi innbyggerne tilbud som gjør at de kan bo lengst mulig i egen bolig.

Helsehuset skal styrkes som kompetansesenter.

Vestalternativet har som ambisjon å overta ansvaret for DPS – Distrikts Psykiatrisk Senter, lokalisert til Helsehuset.

4.4.2 OPPVEKST OG UNDERVISNING

Dagens barnehage- og skoletilbud skal opprettholdes og videreutvikles. Kommunen skal ha en egen oppvekst- og skoleplan med klare kvalitetsmål. Kommunen skal ha løpende barnehageopptak.

Tidlig innsats mot barn og unge er en viktig strategi for å sikre at flest mulig gjennomfører utdanningsløpet. Som et tiltak vil kommunen etablere ressursteam med spesialkompetanse innrettet mot barn i skole- og barnehagealder.

Det satses på kvalitetsutvikling og digitalisering. Alle elever f.o.m 8. trinn skal få tilgang til digitale verktøy.

Det bygges ny skole og idrettshall i tettstedet Knapstad/Spydeberg.

Vestalternativet skal arbeide for å utvikle høyskoletilbudet i kommunen/regionen.

4.4.3 KULTUR OG FRIVILLIGHET

På tettstedene skal det opprettholdes et godt basistilbud innen kultur og idrett.

Det skal innrettes tilskuddsordninger til lag og foreninger for barn og unge som bidrar til at alle gis mulighet til å delta i aktivitetstilbud, samt gratis leie av haller og lokaler til lag og foreninger som driver aktiviteter for barn og unge under 20 år.

Vestalternativet vil legge til rette for å utvikle de miljøene som er knyttet til toppidrettsanlegg i kommunen.

Kulturskolen blir en felles virksomhet, med desentraliserte tilbud som i dag.

Frivilligsentraler skal opprettholdes og utvikles med aktivitet i samme områder som i de tidligere kommunene.

Det skal tilrettelegges for det frivillige arbeidet. Det skal være et godt basistilbud innen kultur- og idrettsaktiviteter på tettstedene. Utvikling av kulturliv og frivillighet skal baseres på lokalkunnskap og lokal ressursinnsats.

4.4.4 TEKNISKE TJENESTER

Vestalternativet skal arbeide for å være en klimanøytral kommune. Kommunen skal tilby veiledning og medfinansiering til innbyggere som vil legge om til energivennlige løsninger.

Kommunen skal tilby kvalitativt gode og effektive vann- og avløpstjenester, og sørge for ett helhetlig VA-distrikt.

Gjennom en helhetlig og samordnet arealpolitikk skal det legges opp til en effektiv, bærekraftig og fremtidsrettet arealbruk. Hovedfokus er vekstmuligheter i tettstedene, gode attraktive sentrum og næringsarealer – samt sikring av kulturlandskap og matjord.

Kommunen vil ha en betydelig landbruksnæring. Kommunen skal stimulere til vekst og gode vilkår for variert og bærekraftig produksjon og forvaltning.

---

5 PLANVERK

Kommunenes eksisterende kommuneplaner gjelder frem til ny kommuneplan for den nye kommunen er vedtatt.

Arbeid med planstrategi og kommuneplan skal være en prioritert oppgave for fellesnemda. Den nye kommunen skal vedta en ny planstrategi i 2020. Planstrategien skal beskrive hvordan kommunenes planverk skal samordnes.

Vestalternativet skal utarbeide en samordnet areal- og transportplan for regionen, med klare satsingsområder innen infrastruktur, samferdsel og kollektivtrafikk. Kommunenes opprinnelige planer vil være førende for arealbruk i ny kommune.

Vestalternativet krever at overordnede planmyndigheter tar hensyn til den nye kommunens planer i sine overordnede planer.

Det skal vedtas en felles handlingsplan og økonomiplan for den nye kommunen første gang for perioden 2020-2023.

---

6 SAMFUNNSUTVIKLING

6.1 BETYDELIG SAMFUNNSAKTØR

Målet for Vestalternativet er å være en samfunnsutvikler som kan utnytte kommunens vekstmuligheter og sentrale beliggenhet.

Vestalternativet vil styrke sin egen og regionens rolle som premissleverandør for sentrale beslutningstakere, og få fylkeskommunal og nasjonal prioritet.

Vestalternativet skal legge til rette for helhetlig og langsiktig utviklingsstrategi, og en planmessig styring av handels- og næringsområder og samferdsel.

Kommunen skal kjennetegnes ved flere innovative og attraktive tettsteder som utfyller hverandre.

Kommunen vil være en del av et felles bo- og arbeidsmarked i Indre Østfold, Mosseregionen og Follo/Oslo. Kommunen skal bidra til at regionen utvikler en felles strategi som gir bredde og kvalitet i servicetilbudet innen ulike tjenester og tilbud (både privat og offentlig).

6.2 STEDSUTVIKLING

Det skal etableres «utviklingssentre» i tettstedene Tomter, Ringvoll, Spydeberg/Knapstad og Askim, som en møteplass og samhandlingsarena mellom kommune, næringsliv, frivillige og utdanningsinstitusjoner. Dette kan etableres i tilknytning til servicetorgene og/eller det lokale biblioteket, eller organiseres som egne enheter der det tas utgangspunkt i vellykkede lokale samarbeidsformer mellom det offentlige og næringslivet.

By- og stedsutviklingsperspektivet forsterkes ved at det etableres en stillingsressurs på hvert av utviklingssentrene for å bidra til utvikling av det enkelte tettsted og koordinering av lokale kulturaktiviteter. Stillingen inngår i kommunens nærings- og utviklingsavdeling, men er lokalt plassert i utviklingssentrene som pådriver og aktiv tilrettelegger for lokalmiljøet.

Ved hvert av de fire tettstedene skal det være bibliotek/mediatek.

6.3 DISPONERING OG UTVIKLING AV AREALER

Vestalternativet satser på by- og tettstedsutvikling med sterke og attraktive by/tettsteder som utfyller hverandre i et godt samspill med omlandet (regionene rundt).

Askim defineres og profileres som regionalt byområde på linje med Ski og Ås, og Sarpsborg og Fredrikstad med naturlig lokasjon for etablering av blant annet statlige virksomheter.

Vestalternativet er en arealeffektiv kommune som legger vekt på jordvern.

Det legges til rette for foretting av boliger og næring (kompetansesarbeidsplasser) i by/tettstedene.

Det skal også legges til rette for spredt boligbygging i Vestalternativet. Det skal være mulig å etablere ikke stedbunden næring på spredte eiendommer og landbrukseiendommer.

Ved nyetablering skal detaljvarehandelen legges i by- og tettstedsområdene. Handel med plasskrevende varer skal i næringsområder på utsiden av sentrumsområdene.

Dagens næringsområder opprettholdes og videreutvikles.

Det utarbeides en utviklingsstrategi for planmessig styring av handels- og næringsområder i Vestalternativet. Formålet er best mulig tilrettelegging for etablering av næringsvirksomhet, og dermed ønsket arbeidsplassvekst.

6.4 KOLLEKTIVTRAFIKK OG KOMMUNIKASJON

Et godt utbygd kollektivnett vil være av betydning for å opprettholde arbeidsplasser på de ulike tettstedene i kommunen.

Det nedsettes en egen arbeidsgruppe under interimnemda, som skal kartlegge kommunens behov for kollektivforbindelser og foreslå tiltak som kan iverksettes fra etableringstidspunktet for den nye kommunen.

Vestalternativet skal ha et tydelig fokus på å posisjonere kommunen som et naturlig mål for statlige og fylkeskommunale investeringer i infrastruktur, jernbane og vei.

Det skal etableres et gang- og sykkelveinett i hele kommunen.

Fiberdekning skal sikres i hele kommunen.

Det er helt nødvendig at Indre Østfoldregionen står samlet som premissleverandør ovenfor sentrale beslutningstakere. Et samarbeid med øvrige kommuner blir derfor helt nødvendig for å lykkes.

6.5 FOLKEHELSE

Som en del av en bærekraftig samfunnsutvikling, vil Vestalternativet fokusere på folkehelse. En god folkehelse handler om at innbyggerne er rustet til å møte dagliglivets utfordringer. Folkehelsearbeid er samfunnets totale innsats for å opprettholde og fremme befolkningens helse gjennom å svekke faktorer som medfører helserisiko, og styrke faktorer som bidrar til bedre helse.

Folkehelse skal være forankret sentralt i kommunens ledelse og være knyttet til strategi-, plan og samfunnsutvikling og utøves i alle kommunens virksomheter.

Vestalternativet skal ha et virksomhetsovergrepene folkehelsesteam for å koordinere og konsentrere innsatsen på prioriterte områder i folkehelsearbeidet, og med et spesielt fokus på barn og unge.

Frisklivssentral videreføres i den nye kommunen.

---

7 NÆRINGS LIV

Vestalternativet skal være en profesjonell aktør overfor næringslivet, og skal arbeide aktivt med å tilrettelegge for, og bidra til å skape nye arbeidsplasser.

Vestalternativet skal ha spisskompetanse på nærings- og utviklingsarbeid, som kan markedsføre og selge kommunen som etableringskommune.

Kommunen skal arbeide aktivt med å tiltrekke seg nye investorer og nye bedrifter, samt bidra til å skape vekst i antall private og statlige arbeidsplasser.

Potensialet innen landbruk, industri og besøks- og opplevelsesnæringer skal utvikles.

Det skal etableres et lokalt næringsfond.

---

8 ØKONOMIFORVALTNING

Økonomiforvaltningen i den nye kommunen skal baseres på blant annet følgende prinsipper:

- Kommunens langsiktige planlegging skal ha mål om en bærekraftig økonomisk utvikling som ivaretar nåtidens behov uten å stå i veien for at fremtidige generasjoner klarer å ivareta sine (generasjonsprinsippet)
- Vestalternativet vil legge vekt på å utarbeide strategier for innretning/dreining av tjenestene, med henblikk på produktivitet, effektivitet og bærekraftig drift
- Kommunen skal ha myndiggjorte enhetsledere med ansvar for og myndighet til å disponere tildelte driftsrammer
- Vestalternativet skal etablere en økonomisk handlingsregel hvor kommunen har en fast egenkapitalandel ved framtidige kommunale investeringer
- Kommunen skal arbeide for å redusere årlige finanskostnader (renter og avdrag), og således frigjøre driftsmidler for å forsterke tjenestene
- Vestalternativet skal oppnå en lavere lånegrad, og gjennom dette få en bedre investeringsevne og forbedre konkurransekraften for den nye kommunen
- Eiendomsskatt på verker og bruk blir gjeldende i kommunen, mens skatt på bolig, fritidsbolig og næring oppheves for Hobøl som hadde dette forut for etableringen av den nye kommunen
- Kommunen skal etablere et næringsfond, med årlig tilførsel av 5-10 % av inntekter fra eiendomsskatt (verker og bruk), samt eventuelle bidrag/innskudd fra lokale banker

9 INNBYGGERBETALING

Den nye kommunen skal kunne tilby tjenester på samme nivå – eller bedre – i forhold til sammenlignbare kommuner. For tjenester som har egenbetaling, vil den nye kommunen ha priser på nivå med det andre kommuner har. Særskilte tilpasninger innad i kommunen kan gjøres.

Eiendomsskatt på verker og bruk vil være en nødvendig inntektskilde for kommunen ut fra både nåværende og foreslått inntektssystem for norske kommuner. Den nye kommunen vil ikke i overskuelig fremtid ha behov for eiendomsskatt på boliger eller fritidseiendommer. Vestalternativet skal ha en samordnet taksering og samordnede satser (for verker og bruk) med virkning fra 2022.

Gebyrer for vann og avløp skal samordnes og følge et prinsipp om utjamning mellom sentrale strøk og distriktene i kommunen. Framtidig gebyrnivå vil være avhengig av nye investeringer – men også hvordan nåværende gjeld til vann og avløp nedbetales over tid. Ut fra disse forutsetningene er det et mål å ha lavest mulig gebyrnivå for vann, avløp og renovasjon.

10 FORBEREDELSE TIL NY KOMMUNE

10.1 FELLESNEMND

Etter at Stortinget i 2017 har fattet vedtak om sammenslåing, vil det etableres en fellesnemnd, som er et politisk fellesorgan for den nye kommunen. Dette organet skal ha som oppgave å forberede sammenslåingen av kommunene til en ny kommune fra 1. januar 2020. Utover det som følger av inndelingsloven vil by- og kommunestyrene i deltakerkommunene definere fellesnemndas myndighet. Fellesnemnda er i funksjon inntil kommunestyret for den nye kommunen er konstituert.

Fellesnemndas medlemmer kan kun velges av og blant deltakerkommunenes medlemmer. I Vestalternativet skal fellesnemnda bestå av 12 medlemmer, med ordfører, varaordfører og to kommunestyreprerentanter og varamedlemmer valgt fra hver kommune. Nemnda velger selv leder og nestleder. Rådmennene i kommunene, og prosjektleder for sammenslåingen, har møte- og talerett i fellesnemnda. Fellesnemnda fatter sine vedtak med alminnelig flertall, men skal søke å skape enighet om beslutningene. Ved uenighet skal fellesnemnda vurdere om spørsmålet kan utsettes til etter at nytt kommunestyre er konstituert.

Fellesnemnda behandler alle prinsipielle forhold som gjelder sammenslåingen av kommunene. Kommunene har ansvar for sin respektive kommunes ordinære drift fram til 31.12.2019, men spørsmål som er av betydning for den nye kommunen forelegges fellesnemnda før vedtak fattes. Fellesnemnda kan på eget initiativ uttale seg om saker som er til behandling i kommunenes forskjellige utvalg, og som kan ha konsekvenser for sammenslåingsprosessen og den nye kommunen.

Inndelingslova gir fellesnemnda et særskilt ansvar for saker av økonomisk betydning. Fellesnemnda skal uttale seg om kommunenes budsjett og økonomiplaner. Fellesnemnda forbereder budsjett 2020 og økonomiplan 2020 – 2023 for kommunestyret i den nye kommunen. Fellesnemnda vedtar – etter innstilling fra kontrollutvalgene i de deltakende kommunene – revisjonsordning for den nye kommunen.

Kommunene gir fellesnemnda myndighet til å:

- Ansette rådmann for den nye kommunen. Rådmannen er prosjektleder for sammenslåingsprosessen. Prosjektleder rapporterer til fellesnemnda.
- Ferdigstille detaljene i lokalisering av de stedsuavhengige tjenestene
- Velge utvalgs- eller komitemodell for den politiske organiseringen av den nye kommunen
- Foreslå reglement for de nye politiske organene og reglement for arbeidsvilkårene for kommunens politikere
- Innstille på navn og kommunevåpen til den nye kommunen
- Inngå avtaler på vegne av den nye kommunen
- Overføre personell, herunder å sørge for at lover, regler og avtaler om ansattes og tillitsvalgtes medvirkning ved sammenslåing blir ivaretatt
- Utgjøre arbeidsgivers representanter i det partssammensatte utvalg for sammenslåingsprosessen
- Fastslå prinsipper for, og foreslå/iverksette samordning av tjenester i perioden fram mot etablering av ny kommune

Det nye formannskapet for den sammenslåtte kommunen har sitt første møte i november 2019 for å kunne avgi innstilling til budsjett for 2020 og økonomiplan 2020-2023. Fellesnemnda sørger for at alle politiske utvalg kan avgi uttalelse om budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 i løpet av høsten 2019.

10.2 MIDLERTIDIG NEMND (INTERIMNEMND)

Arbeidet med å forme den nye kommunen skal komme i gang så raskt som mulig etter kommunenes vedtak om sammenslåing. Dette vil styrke den nye kommunens muligheter for å fungere best mulig fra første dag.

Siden fellesnemnda ikke kan starte sitt arbeid før etter Kongelig resolusjon i 2017, nedsettes en interimnemnd. De to kommunene gjør vedtak om interimnemnd samtidig med vedtak om sammenslåing. Interimnemnda etableres fra 01.07.16, med samme sammensetning som fellesnemnda.

Interimnemnda har som oppgave å sikre politisk koordinering i kommunene fram til fellesnemnda trer i kraft. Interimnemnda kan ikke gjøre vedtak som binder den nye kommunen før sammenslåingen er vedtatt av Stortinget. Ved behov må interimnemnda gå tilbake til kommunestyrene og få nødvendige (likelydende) vedtak.

Interimnemnda skal:

- Engasjere midlertidig prosjektleder. Endelig ansettelse av prosjektleder kan først skje i fellesnemnda.
- Sørge for medvirkning fra de ansatte
- Utarbeide prosjektplan og budsjett for sammenslåingen av kommunene
- Utarbeide prinsippdokumenter for selve sammenslåingen, til behandling i fellesnemnda
- Utarbeide et sett av verdier som skal bidra til å bygge en felles, positiv kultur for samarbeidet mellom folkevalgte, mellom folkevalgte og administrasjonen, og mellom kommunen og innbyggerne
- Tilrettelegge for god dialog med alle berørte om hva sammenslåing kan bety for dem. Det gjelder både ansatte, innbyggere, næringsliv og lag og foreninger.

Det nedsettes midlertidig prosjektledelse og prosjektgrupper, med deltakelse fra de tillitsvalgte, som skal arbeide med ulike temaer knyttet til virksomhetsoverdragelsen og byggingen av den nye kommunen. Dette gjøres innen 1. september 2016. Verneombudene skal snarest mulig involveres i prosessen.

10.3 PARTSSAMMENSATT UTVALG

Det opprettes et partssammensatt utvalg for behandling av saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de tilsatte, i tråd med bestemmelsene i etter kommunelovens § 25, arbeidsmiljøloven, inndelingslovens § 26 og Hovedavtalen.

Seks representanter fra fellesnemnda utgjør arbeidsgivers medlemmer i et partssammensatt utvalg, som har samme funksjonstid som fellesnemnda. Fra arbeidstakersiden oppnevner de ansatte tre medlemmer, med en representant fra hver kommune.

Det partssammensatte utvalget sørger for at prosessen fram til 01.01.20 skjer i samsvar med bestemmelsene i nevnte lov- og avtaleverk som regulerer forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte.

Ansettelse av ny rådmann og øverste administrative ledelse skal behandles av partssammensatt utvalg.

11 INTERKOMMUNALE SELSKAPER OG SAMARBEID

Interkommunale selskaper og samarbeid utgjør opptil 10 % av kommunal tjenesteproduksjon.

Så langt som råd er skal disse organiseres som virksomheter innenfor Vestalternativet, underlagt direkte folkevalgt styring:

- Interkommunale selskaper (IKSer): Indre Østfold Krisesenter, Indre Østfold Lokalmedisinske kompetansesenter (Helsehuset), Avlastningshjemmet, Mortenstua, Askim, Hobøl og Spydeberg avløpssamarbeid, Indre Østfold Data, Indre Østfold Brann og Redning, Indre Østfold Renovasjon og Indre Østfold Utvikling
- § 27 Samarbeid: Indre Østfold Barnevernvakt, Kulturskolen vest, Pedagogisk/psykologisk Tjeneste Hobøl, Skiptvet og Spydeberg, Smaalenene bedriftshelsetjeneste
- § 28 Vertskommunesamarbeid: Innkjøpssamarbeidet Indre Østfold, Landbrukskontoret for Hobøl, Spydeberg og Askim, Skatteoppkreveren i Hobøl og Spydeberg, Skatteoppkreverkontor for Askim og Skiptvet, NAV Hobøl og Spydeberg

Øvrige interkommunale samarbeid og samarbeidsavtaler (f.eks. Indre Østfold regionråd, Samhandlingsforum KS-Sykehuset Østfold) gjennomgås og revideres.

VEDLEGG

---

1. Økonomiske virkninger ved sammenslåing til Vestalternativet
2. Eiendomsskatt i Vestalternativet. Overgangsregler.
3. Økonomiske oversikter for Vestalternativet
  - a. Utkast til budsjett- og økonomiplan 2020-23
  - b. Gjeldsoversikt